

Xəstəlik sinifi (XBT-10)	M - Sümük-əzələ sistemi xəstəlikləri
-------------------------------------	---

İlkin versiyanın tərtibatçı(İSİM)	Süleymanov Vaqif
--	-------------------------

XBT-10 rubrikası	Xəstəliklər
-----------------------------	--------------------

M 05.0	Felti sindromu
M 05.1	Ağciyərlərin revmatoid xəstəliyi (J99.0*)
M 05.2	Revmatoid vaskulit
M 05.3	Digər orqan və sistemlərin cəlb olunması ilə müşayiət edilən revmatoid artrit
M 05.8	Digər seropozitiv revmatoid artritlər
M 06.0	Seroneqativ revmatoid artrit
M 06.1	Yaşlılarda inkişaf edən Still xəstəliyi
M 06.2	Revmatoidli bursit
M 06.3	Revmatoidli düyün
M 06.4	İltihabi poliartropatiya
M 06.8	Digər dəqiqləşdirilmiş revmatoidli artrit
M 06.9	Revmatoidli artrit dəqiqləşdirilməmiş

Müalicə

1. Patogenetik dərmanlar (ambulator və ya stasionar şəraitdə) revmatoloq tərəfindən ambulator mərhələdə davam etdirilərək təyin olunur):

1.1. Antimetabolitlər: **metotreksat (metotrexat)** 7,5-25 mq/həftə,daxilə, d /a; ə /d və ya

1.2. Bağırsaqlara təsir edən iltihabəlehinə dərmanlar (aminosalisil turşusu): **sulfasalazin (sulfosalazine)** sutkada 1,5-3 q (metotreksatın yan təsirləri və ya dozümsüzlüyü olduqda) və ya

1.3. Selektiv immunosupressantlar: sutkada 20 mq **leflunomid (leflunomid) metotreksat və sulfasalazin** (təsirsiz və ya intolerans olduqda həkim konsiliumunun qərarına görə) və ya

1.4. Antiprotozoal dərmanlar (aminoxinokinolin dərmanları): sutkada 200 mq **hidroksixlorokin (hidroxichloroquine sulfate)** (aşağı ra aktivliyi fonunda **metotreksat, sulfasalazin, leflunomidə** qarşı dözümsüzlük halında)

2. **Fol turşusu (acidi foli)** sutkada 1-3 mq.daxilə (metotreksat qəbul edildiyi günlərdə istisna olmaqla)

3.Qeyristeroid iltihab ələhinə dərmanlar:

- **aseklofenak (aceclofenac)** 200 mq/sut daxilə və ya
- **diklofenak (diclofenac)** 100-150 mq/sut daxilə və ya v/d, ya da
- **ibuprofen (ibuprofen)** 1200-2400 mq/sut daxilə, ya da
- **meloksikam (meloxicam)** 15 mq/sut daxilə və ya v/d, ya da
- **nimesulid (nimesulide)** 200-400 mq/sut daxilə, ya da
- **selekoksib (celecoxib)** 400 mq/sut daxilə və ya
- **etodolak (etodolac)** 600-1200 mq/sut daxilə.

4.Proton nasos inhibitorları (mədə-bağırsağ fəsadları riski olduqda):

- **omeprazol (omeprazole)** 20-40 mq/sut və ya
- **rabeprazol (rabeprazole)** 20-40 mq/sut və ya
- **lansoprazol (lansoprazole)** 30-60 mq/sut və ya
- **pantoprazol (pantoprazole)** 20-40 mq/sut və ya
- **esomeprazol (esomeprazole)** 20-40 mq/sut və s.

5.Sistemli istifadə üçün qlükokortikoidlər (revmatoloq tərəfindən ambulator və ya stasionar şəraitdə patogenetik terapiya dərmanları ilə birlikdə təyin edilir, sonra ambulator mərhələdə davamı ilə)

5.1. **Prednizolon (prednisoloni)** gündə 5-10 mq (**metilprednizolon** gündə 4-8 mq) – xəstəliyin sistemli təzahürlərinin inkişafı ilə; 3 ay ərzində patogenetik terapiya dərmanlarının istifadəsinin təsirinin inkişafından əvvəl (ağrının yox olması/azalması, sərtlik; C reaktiv zülal (CRZ), EÇS - nin normallaşması), sonra tam ləğv olunana qədər tədricən azalma-həftədə 0,125-0,5 mq prednizolon (1-2 mq/sut metilprednizolon).

5.2. **Prednizolon (prednisoloni)**- 10-40 mq/sut daxilə (**metilprednizolon** 8-32 mq/sut) sistemli təzahürlərvə xüsusi sindromlar zamanı (Still; Felty sindromu) stasionar mərhələnin müalicəsinin davamı olaraq 1-1,5 ay ərzində patogenetik terapiya dərmanlarının istifadəsinin təsirinin inkişafından 3 ay ərzində (ağrının yox olması/azalması, CRZ, EÇS-nin normallaşması), ardından həftə ərzində **prednizolonun** dozasının tədricən azalması ilə 0,125-0,5 mq/sut (**medrol** 1-2 mq/sut) dəstəkləyici dozaya qədər (prednizolon 5-10 mq/sut (**metilprednizolon** 4-8 mq/gün), uzun müddət ərzində

5.3. **Betametazon (betamethasone)** 1-2 ml (5-10 mq) və ya **triamsinalon (triamcinalone)** 40-80 mq və 40-80 mq (bir oynaqa ildə 2-3 dəfədən çox olmayaraq intraartikulyar; periartikulyar və ya ə/d - revmatoloqla məsləhətləşdikdən sonra)

6. Osteoporozun müalicəsi və qarşısının alınması üçün dərmanlar.
7. Müalicəvi idman
8. Masaj (göstəriş olduqda) N 10, ildə 1-2 dəfə
9. Fizioterapevtik müalicə (göstəriş olduqda): impuls cərəyanları, lazer terapiyası, 7-10 seans kursları ilə dərman elektroforezi.

Ədəbiyyat

Ревматические заболевания у взрослых Версия: Клинические протоколы 2006-2019 (Беларусь)

<https://diseases.medelement.com/disease/ревматические-заболевания-кп-беларусь-2012/16302>